

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Освітня програма Менеджмент організацій і адміністрування,
Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Спеціальність 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 23 листопада 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Міжнародний менеджмент
Освітня програма	Менеджмент організацій і адміністрування, Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	3/5
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 52 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета навчальної дисципліни – формування у студентів системи знань з теоретичних засад і технологій формування, розвитку та використання конкурентних переваг підприємства за рахунок здійснення бізнесу у різних країнах і відповідного використання економічних, соціальних, демографічних та інших особливостей цих країн та їх взаємодії.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення сучасних теоретичних основ міжнародного менеджменту; вивчення стратегії і особливостей застосування основних функцій менеджменту в практиці управління міжнародними компаніями, в тому числі за участю підприємств України; вивчення системи менеджменту людських ресурсів у транснаціональних корпораціях і здобуття навичок відбору кадрів, проектування службових стосунків в компаніях, які діють в Україні; засвоєння основних моделей і інструментів керівництва в системі міжнародного менеджменту, головних ланок міжнародних комунікацій та особливостей мотивації працівників транснаціональних корпорацій; розвиток уміння застосувати методи та інструментарій міжнародного менеджменту на українських підприємствах (в організаціях).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

розуміти сутність міжнародного бізнесу та міжнародного менеджменту, їх значення і еволюцію, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів;

засвоїти понятійний апарат, що застосовується в світовій господарській практиці;

знати види міжнародного бізнесу та міжнародного менеджменту, особливості розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;

визначення базових понять стосовно міжнародного менеджменту,

міжнародної економіки, міжнародних економічних відносин та середовища їх розвитку;

сутності міжнародного поділу праці, міжнародної спеціалізації виробництва та їх видів;

теорії міжнародної торгівлі, її сучасного етапу розвитку, умов функціонування та методів державного регулювання;

розуміти сутність міжнародних валютно-кредитних відносин та механізмів здійснення міжнародних розрахунків;

організаційні структури та механізми контролю в міжнародному менеджменті;

головні стратегії поліпшення прибутковості фірми;

технології ділових операцій в міжнародному бізнесі.

вміти:

уміти творчо аналізувати стан системи міжнародного менеджменту, визначати проблеми й тенденції його розвитку;

розуміти сутність міжнародного бізнесу та міжнародного менеджменту;

аналізувати ефективність зовнішньоекономічних зв'язків за сучасними методиками;

обґрунтовувати та здійснювати реалізацію валютно-фінансового потенціалу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами господарювання;

застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності.

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

Програмні результати навчання

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Міжнародний бізнес і міжнародний менеджмент. Зміст та характерні риси міжнародного менеджменту.	Суть міжнародного бізнесу. Міжнародний бізнес і міжнародний менеджмент. Основні риси міжнародного бізнесу. Конкурентні переваги міжнародного бізнесу. Періодизація розвитку міжнародного бізнесу. Фактори розвитку міжнародного бізнесу. Види та організаційно-правові форми міжнародного бізнесу. Міжнародний менеджмент як особливий вид менеджменту. Суть міжнародного менеджменту.	Тести, питання
2.	Глобальна конкуренція і глобальне регулювання. Становлення глобального менеджменту	Глобалізація та інтернаціоналізація міжнародного бізнесу. Суть і основні фактори глобалізації. Поєднання галузевих і географічних аспектів глобалізації. Економічний статус основних регіонів. Ключові проблеми сучасного міжнародного бізнесу. Інтернаціоналізація. Етика.	Тести, питання
3	Зовнішнє середовище міжнародного бізнесу: сучасні характеристики. Аналітичні інструменти аналізу зовнішнього середовища.	Особливості середовища міжнародного менеджменту. Пристосування міжнародних корпорацій до національних умов бізнесу. Географічні особливості міжнародного середовища. Порівняльна характеристика середовища міжнародних і національних корпорацій. Складові міжнародного середовища. PEST- та SLEPT-аналіз	Тести, питання
4	Міжнародні торговельні операції.	Комерційні операції міжнародних корпорацій. Міжнародний життєвий цикл товару. Зміст міжнародної торговельної угоди. Експортно-імпорتنі операції міжнародних корпорацій. Підготовка міжнародної торговельної угоди. Зміст і види контрактів міжнародної купівлі-продажу. Виконання міжнародних контрактів купівлі-продажу транснаціональними корпораціями. Типова зовнішньоторговельна операція.	Тести, питання
5	Міжнародні базисні умови поставки товару. Міжнародні правила тлумачення торговельних термінів INCOTERMS-2020.	Розуміти загальну характеристику правил INCOTERMS. Міжнародні правила тлумачення торговельних термінів INCOTERMS-2020. Розглянути класифікацію й характеристику базисних умов поставки товару INCOTERMS-2020. Обґрунтовувати визначення оптимального базису поставки відповідно до умов зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу	Тести, питання,
6	Стратегії та стратегічне планування міжнародного	Суть міжнародного стратегічного планування. Поняття та суть міжнародних стратегій. Переваги стратегічного планування міжнародних операцій. Економічні, політичні й адміністративні імперативи міжнародних	Тести, питання,

	бізнесу. Стратегічне планування прийняття рішень міжнародних корпораціях.	стратегій. Основні види міжнародних конкурентних переваг. Стратегія глобального розширення. Сучасні стратегічні орієнтації транснаціональних корпорацій. Етноцентризм. Поліцентризм. Регіоцентризм. Геоцентризм. Взаємозв'язок стратегій і національних культур. Основні типи міжнародних стратегій. Міжнародні стратегії. Мультинаціональні стратегії. Транснаціональні стратегії. Глобальні стратегії. Міжнародні стратегії спільних підприємств. Стратегії експорту та імпорту. Лізинг і франчайзинг.	
7	Фінансові рішення в міжнародному менеджменті.	Міжнародне фінансове середовище. Суть міжнародного фінансового менеджменту. Основні типи фінансових рішень у міжнародному менеджменті. Визначення і структура фінансового середовища міжнародних корпорацій. Міжнародні фінансові організації. Міжнародні потоки грошових коштів. Міжнародні фінансові ринки. Основні концепції валютних курсів. Міжнародний і глобальний ефекти Фішера.	Тести, питання,
8	Маркетинг та науково-дослідницька діяльність глобальному вимірі.	Поняття міжнародного маркетингу. Функції та принципи міжнародного маркетингу. Специфіка функціонування зовнішніх ринків та умов маркетингової діяльності. Складові розвитку міжнародного маркетингу. Формування комплексу маркетингу міжнародної компанії. Формування маркетингової стратегії міжнародної компанії. Сегментація світового ринку на новітні характеристики сегментів. Культурні відмінності та їх ідентифікація. Комплексний аналіз культурного середовища та врахування національних стереотипів поведінки у міжнародному менеджменті. Концепція Г.Ховстеда. Класифікація груп культур. Економічні відмінності як основа поведінки споживача. Стратегії комунікації. Глобальна реклама. Стратегія ціноутворення.	Тести, питання,
9	Глобальне управління людськими ресурсами. Корпоративна культура та етика в міжнародному бізнесі. Етика та соціальна відповідальність міжнародних корпорацій.	Система управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях. Визначення поняття «людські ресурси». Джерела людських ресурсів та їх особливості. Співвідношення джерел людських ресурсів на різних стадіях інтернаціоналізації бізнесу. Кадрова політика міжнародних корпорацій. Види політики найму. Визначення і зміст корпоративної культури. Культурні інструменти та комунікаційні проблеми. Відмінності в стилях керівництва в різних країнах. Типологія корпоративних культур	Тести, питання,
10	Міжнародні корпорації. Організаційний розвиток та досвід	Теоретичні основи прийняття управлінських рішень. Етапи та рівні прийняття рішень у міжнародних корпораціях. Джерела інформації для прийняття рішень. Чинники, що впливають на прийняття рішень.	Тести, питання,

функціонування міжнародних корпорацій.	Прийняття корпоративних рішень та на рівні структурних підрозділів.	
--	---	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	50
Самостійна робота	20
Індивідуальне завдання	30
Залік	0
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя			2	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		50
Самостійна р-та													10					20
Індивідуальні завдання								15								15		30
Залік /Екзамен																	0	0
Всього за тиж-нь			2	2	2	2	2	2	7	2	2	2	2	12	2	9	10 0	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа
Література:	
<p>1. Гринів Л.В., Синиця С.М., Ляхович Г.І. Міжнародний менеджмент. Навчальний посібник з грифом “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів” (Лист від 09.07.2013р. № 1/11 – 6230). – Івано-Франківськ: Плай, – 2014. – 408 с.</p> <p>2. Гринів Л.В. Конкурентоспроможність регіонів України в контексті адаптації національного виробника до умов глобального конкурентного середовища/ Л.В. Гринів, С.М. Синиця // Галицький економічний вісник. – Тернопіль. – № 1(48). – 2015. – С. 10 – 18.</p> <p>3. Гринів Л.В. Методи оцінки ефективності прийняття управлінських рішень / Л.В.Гринів, О.П.Вачіль// Вісник Прикарпатського університету. Серія Економіка. Івано-Франківськ: Плай, – 2015– № 11 – С.292-296</p> <p>4. Гринів Л.В. Особливості формування і зміни організацій культури підприємства/ Л.В.Гринів, Ю.Е.Кузьмичова // Збірник тез доповідей наукових читань, «Стратегічні детермінанти соціально - економічного розвитку в умовах трансформаційних перетворень», присвячених пам'яті Володимира Павловича Череваня, 25 квітня 2018 року – м.Київ. – С.47-50</p> <p>5. Гринів Л.В. Транспортно-економічні кластери як механізм підвищення ефективності міжнародних транспортних перевезень карпатського регіону/ Л.В. Гринів, С.М. Синиця // Тернопільський державний національний університет ім.Івана Пулюя. - 2010. - № 2. - С.75-82.</p> <p>6. Гринів Л.В. Шляхи підвищення конкурентоспроможності міжнародних транспортних перевезень / Л.В. Гринів, С.М. Синиця // Наука й економіка. - 2010. - № 3 (19). - С.115-121.</p> <p>7. Ткач О.В., Гринів Л.В., Михайлів Г.В. Напрями мінімізації ризиків логістичної</p>	

системи підприємства при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Причорноморські економічні студії. Випуск 51. 2020. – С.125-130

8. О. Tkach, L. Hryniv, H. Mykhailiv. Logistical outsourcing as an effective enterprise activity mechanism rising. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. Vol. 7, No. 3, 2020. P.97-115.

1. Бутко М., Бутко І., Дітковська М. Міжнародний менеджмент. Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2018. – 412 с.

2. Івасів Б.С. Міжнародні ринки грошей і капіталів: навчально- методичний посібник / Б.С. Івасів, В.В. Комар. - Тернопіль : ТНЕУ, 2008. - 120 с.

3. Куценко В.М. Міжнародний менеджмент: навч. посіб. - К. : МАУП, 2006. - 296 с.

4. Міжнародний банківський бізнес: базові категорії, поняття, терміни : навчальний словник-довідник / Віднійчук-Вірван Л.А. - Львів : Магнолія Плюс, 2006. - 311 с.

5. Міжнародний менеджмент : навч. посіб. / За ред. О.Б. Чернеги. - 2-ге вид., оновл. і доп. - Львів : Магнолія 2006, 2009. - 592 с.

6. . Міжнародний менеджмент: навч. посібн. / П. І. Юхименко, Л. П. Га-цька, М. В. Півторак та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 488 с.

7. Михайлова Л.І., Юрченко О.Ю., Данько Ю.І. Міжнародний менеджмент. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 200 с.

8. Міжнародний менеджмент. Навчальний посібник / Білозубенко В.С., Озаріна О.В., Семенов А.А.; за редакцією професора О.Б. Чернеги. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 592 с.

9. Міжнародний менеджмент: навчальний посібник / Л.І. Михайлова, О.Ю. Юрченко, Ю.І. Данько, А.М. Михайлов. - К. : ЦУЛ, 2007. - 200 с.

10. Міжнародний менеджмент: підручник / С. О. Гуткевич, Г. В. Дмитренко, І. Г. Оніщенко, Ю. М. Сафонов; за ред. д. е. н., проф. Гуткевич С. О. – К.: Кафедра. – 2015. – 535 с.

11. Піддубна Л.І. Конкурентоспроможність економічних систем: теорія, механізм регулювання та управління: Монографія. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 368 с.

1. Котиш О. М., Мілько І. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 183 с.

2. Циганкова Т. М., Петрашко Л. П., Кальченко Т. В. Міжнародна торгівля: навч. посіб. К. : КНЕУ, 2011. 488 с. ISBN 966-574-275-2.

3. Державна служба статистики України. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Лизак М.П., Материнська О.А.,Гринів Л.В. Сучасні тенденції у менеджменті: перехід до гібридної робочої моделі та дистанційного управління. *Цифрова економіка та економічна безпека*. Вип. 8 (08). 2023. С. 29-36. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.8-6>

5. Гринів Л.В., Михайлів Г.В. Особливості ЗЕД підприємств України в умовах глобалізації та воєнного стану. *Наукові інновації та передові технології*. № 14 (28). 2023. С. 74-84. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-14\(28\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-14(28))

6. Tkach O, Hryniv L. Effective export strategy issue for foreign trade activity of the developed economy enterprises. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. Vol. 10, No. 4(2023), 81-92. doi: [10.15330/jpnu.10.4.81-92](https://doi.org/10.15330/jpnu.10.4.81-92)

7. Гринів Л.В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ В УМОВАХ СПРОЩЕНОГО МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ. MODERNÍ ASPEKTY VĚDY. Svazek XXII mezinárodní kolektivní monografie. Česká republika 2022. С. 161-173. <http://surl.li/fmqwz>

7. Контактна інформація

Кафедра	Менеджменту і маркетингу, вул.Шевченка, 57, Гуманітарний корпус, кабінет 810, https://kmim.pnu.edu.ua/ , kmim@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Гринів Любов Володимирівна, доц., к.е.н., доц. кафедри менеджменту і маркетингу

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Політика курсу є студентоорієнтованою, спрямована на формування відповідних компетенцій шляхом активної комунікації та сприятливого навчального середовища. Заохочується ознайомлення з найкращим досвідом практичної діяльності у сфері логістики як вітчизняних, так і міжнародних компаній. А також можливості використання даного досвіду у реальних компаніях, з діяльністю яких знайомі студенти або є працівниками.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету, зокрема таким документом в ЗВО є Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеного в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 27 вересня 2022 р. № 530 http://surl.li/eonvn</p> <p>Відповідно, будь які прояви академічної доброчесності недопустимі, зокрема списування під час контрольних заходів чи екзаменів. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Відвідання занять є важливою складовою навчання та обов'язковим елементом вивчення дисципліни, за винятком пропусків за поважної причини, що підтверджена відповідним документом. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка ставиться, а нб округляється. Консультації студентам проводяться у відповідності до затвердженого кафедрою графіка (https://kmim.pnu.edu.ua/графік-консультацій). Також є можливість задачі студентами пропущених тем через використання системи дистанційного навчання(https://d-learn.pnu.edu.ua).</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну допускається в разі поважної причини, що підтверджена відповідним документом, але до складання форми підсумкового контролю.</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність https://pnu.edu.ua/dokumenty/ та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»</p>
Додаткові бали	<p>За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть бути зараховані додаткові бали.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському</p>

	національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672 http://surl.li/dzryl
--	---

Викладач _____ **Гринів Л.В.**